

**การวิเคราะห์ผลการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ประจำปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : คณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง**

**Analysis of assessment results according to educational quality criteria for operational excellence (EdPEx) for the academic year 2021. Case study: Faculty of departments that provide teaching and learning a university.**

ชยกร ศิริโยธา\*  
Chayaporn Siriyota\*

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) ผลการศึกษาวเคราะห์ผลคะแนนการดำเนินงานด้านกระบวนการและผลลัพธ์ ทั้ง 7 หมวด ประจำปีการศึกษา 2564 ของคณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่า มีคณะหน่วยงานที่ได้คะแนนผลประเมินภาพรวม (หมวด 1-7) สูงสุด ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ 175 คะแนน คณะเทคโนโลยี 159 คะแนน คณะวิทยาการสารสนเทศ 145 คะแนน คณะเภสัชศาสตร์ 143 คะแนน และคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ 136 คะแนน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 128 คะแนน และมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ Band 1 2) ผลการศึกษาวเคราะห์การดำเนินงาน จุดแข็งและการปรับปรุงด้านกระบวนการและผลลัพธ์จากผลประเมินด้วยเกณฑ์ EdPEx พบว่า 2.1) จุดแข็งด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์ คณะหน่วยงานเริ่มแสดงให้เห็นถึงการนำองค์กรที่เป็นระบบ มีกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยและรองรับการเปลี่ยนแปลง แสดงถึงความมุ่งมั่นในการนำเกณฑ์ EdPEx ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ 2.2) การปรับปรุงด้านกระบวนการและผลลัพธ์ คณะหน่วยงานควรแสดงการดำเนินงานของกระบวนการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกันในทิศทางเดียวกัน เช่น การวางระบบการติดตามผลการดำเนินงานโดยวางระบบลำดับขั้นของการติดตามผลความถี่ของการติดตามที่ประกอบไปด้วยตัววัดผลที่ครอบคลุมทุกพันธกิจ (3) การศึกษาแนวทางการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะหน่วยงานในการยกระดับผลคะแนนการประเมินประกันคุณภาพเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) พบว่า คณะหน่วยงานควรมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์กร ใน 4 รูปแบบ คือ แบบที่ 1: แผนรวม (Master Plan) แบบที่ 2: แผนเฉพาะด้าน (Specific Area Plan) แบบที่ 3: แผนวัตถุประสงค์เดียว (Single Purpose Plan) และ แบบที่ 4: แผนกิจกรรมการปรับปรุง (Improvement Plan) ที่ช่วยให้คณะหน่วยงานมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายด้านกระบวนการและผลลัพธ์ หมวดที่ 1 – 7 ที่ก้าวสู่เป้า EdPEx200 ต่อไป

**คำสำคัญ :** การวิเคราะห์ผลประเมิน; เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ; คณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน

---

งานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Faculty of Engineering, Mahasarakham University, Mahasarakham, 44150

\*Corresponding Author: e-mail: plr\_84@hotmail.com , chayaporn84@gmail.com

## Abstract

This research is to study 1) the results of the study and analysis of the operational scores for processes and results in all 7 categories for the academic year 2021 of the faculty and agencies that provide teaching and learning. One university found that there were faculties with the highest overall evaluation scores (categories 1 - 7), including the Faculty of Engineering 175 points, the Faculty of Technology 159 points, the Faculty of Information Science 145 points, the Faculty of Pharmacy 143 points, and the Faculty of Environment and Resource Studies 136 points. The average score is 128 points and has a quality level of Band 1. 2) Results of the study analyzing the operations, strengths and improvements in processes and results from the evaluation results with the EdPEX criteria found that 2.1) Strengths in the processes and areas result Departments began to demonstrate systematic organizational leadership. There is a vision and values that are consistent with the university's vision and support change. Demonstrate commitment to applying EdPEX criteria to management 2.2) Improving processes and results The agency should show the operations of various processes that are consistent in the same direction, such as setting up a performance tracking system by laying down a hierarchical system of monitoring, frequency of monitoring that consists of measurement results that cover all areas. Mission (3) Studying guidelines for setting educational quality development plans for faculty agencies in order to raise the results of quality assurance assessments for operational excellence (EdPEX). It was found that faculty agencies should prepare plans. Develop the quality of the organization's education in 4 forms: Type 1: Master Plan, Type 2: Specific Area Plan, Type 3: Single Purpose Plan, and Number 4 : Improvement activity plan (Improvement Plan) that helps the department to have performance in accordance with process and results goals, Categories 1 - 7, moving towards the EdPEX200 goal.

**Keywords:** Analysis of evaluation results; Educational quality criteria for operational excellence; Faculty of departments that provide teaching and learning.

## หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีการปรับปรุงกระบวนการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการนำเอาเกณฑ์ Education criteria for performance Excellence (EdPEX) มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและคณะ หน่วยงานต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนและนำร่องงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 – 2564 เป็นต้นมา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานที่มุ่งเน้นให้คณะหน่วยงาน สามารถยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรให้เป็นที่ยอมรับใน

ระดับชาติและนานาชาติ ผนวกกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีนโยบายและความตั้งใจที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้ทัดเทียมเป็นที่ยอมรับในระดับสากลโดยนำเอาเครื่องมือการพัฒนาคุณภาพที่ได้รับ การยอมรับในระดับสากลที่เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ มุ่งสู่ความเป็นเลิศมาเป็นกรอบการบริหารจัดการการศึกษาของอุดมศึกษาไทย สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยญพงศ์ ทองพวง (2557) และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพัฒนาเกณฑ์การศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยการแปลและเรียบเรียง 2009 - 2010 The Baldrige National Quality Program

: Education criteria for performance Excellence สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2563) โดยมุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นคู่มือและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานสู่ความเป็นเลิศประกอบกับทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศโดยได้รับการยอมรับในระดับชาติและระดับสากลโดยในปีการศึกษา 2562 - 2564 มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งได้มีนโยบายและให้คณะกรรมการที่จัดการเรียนการสอนจำนวน 21 คณะหน่วยงาน ได้นำเอาเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศไปเป็นกรอบและแนวทางการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินฯ ทั้ง 7 หมวด ได้แก่ หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวด 3 การมุ่งเน้นลูกค้า หมวด 4 การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมวด 5 การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติ หมวด 6 การจัดการกระบวนการ หมวด 7 ผลลัพธ์ โดยมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งมีแนวความคิดในการนำเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) มาใช้ในการพัฒนาและปรับกระบวนการดำเนินงานของคณะกรรมการ ที่จะนำมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ เพื่อให้บรรลุผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินฯ ทั้ง 7 หมวด มีค่านิยมหลักและแนวคิดเป็นฐานรากที่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างความต้องการหลักของ สถาบันและกระบวนการปฏิบัติงานภายใน ภายใต้กรอบการจัดการที่เน้นผลลัพธ์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของ 1) การปฏิบัติ 2) ผลตอบรับ และ 3) ความสำเร็จของอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยค่านิยมและแนวคิดหลักต่าง ๆ ดังนี้ 1) มุมมองเชิงระบบ 2) การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ 3) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นผู้เรียน และลูกค้ากลุ่มอื่น 4) การให้ความสำคัญกับคน 5) การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว 6) การมุ่งเน้นความสำเร็จ 7) การจัดการเพื่อนวัตกรรม 8) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง 9) การสร้างประโยชน์ให้สังคม 10) จริยธรรมและความโปร่งใส และ 11) การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ ซึ่งค่านิยมและแนวความคิดหลักของเกณฑ์การประเมิน

(EdPEx) ทั้ง 11 ข้อ จะนำพาคณะหน่วยงาน ไปสู่การวางระบบการบริหารจัดการองค์กรเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรความเป็นเลิศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2563) รวมถึงมีการกำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 3 ปี (ปีการศึกษา 2562 – 2564) และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 1 ปี เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้คณะกรรมการหน่วยงานได้มีการวางแผนและทบทวนแผนกลยุทธ์ระยะสั้นและระยะยาววิสัยทัศน์ การวิเคราะห์องค์กร การทบทวนกระบวนการ เป็นระยะเวลา 3 ปี รวมถึงได้มีการถ่ายทอดนโยบายและแผนพัฒนางานองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศให้แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยผู้บริหารระดับคณะหน่วยงานและบุคลากรทั้งหมดได้รับถึงแนวนโยบายและแผนการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งและคณะกรรมการ เพื่อให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และให้คณะกรรมการที่จัดการเรียนการสอนมีการทบทวนและวางแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนองค์กร และจัดการอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารในทุกระดับ รวมถึงบุคลากรได้รับทราบถึงแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งและเกณฑ์การประกันคุณภาพเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) เป็นระยะ สอดคล้องกับการศึกษาของ ถิรนนท์ ปาลี (2553) รวมถึงกำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการ ทุก 6, 9 และ 12 เดือน และสนับสนุนส่งเสริมผลักดันให้คณะกรรมการจัดทำโครงสร้างองค์กร (OP) เพื่อนำไปสู่การขอรับสมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ EdPEx200 กับทางสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอ.ว.) มาตั้งแต่ปี 2559 – 2564 โดยมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งมีนโยบายและแผนงานกำหนดให้คณะกรรมการทำการรับการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ในปีการศึกษา 2564 เป็นต้นมา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องถูกรับการประเมินปีการศึกษาละ 1 ครั้ง จากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยฯ จำนวน 2 ท่าน และ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 2 ท่าน ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ประเมินกับมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ ตามแนวทางการตรวจประเมินคุณภาพด้วยเกณฑ์ EdPEx ระดับคณะหน่วยงาน ประจำปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564)

ปีการศึกษา 2564 มีคณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ภายในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 20 คณะหน่วยงาน ได้รับการประเมินด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้ และประกาศมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เรื่อง แนวทางการตรวจประเมินคุณภาพด้วยเกณฑ์ EdPEx ระดับคณะ ประจำปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564) หมายเหตุ: ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์ ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ : EdPEx200 รุ่นที่ 9 ปี พ.ศ. 2564 จากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ที่จะต้องรับการประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมินผู้ทรงคุณวุฒิจากการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สป.อ.) เท่านั้น โดยในปีการศึกษา 2564 มีคณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน จำนวน 20 คณะหน่วยงาน เข้ารับการตรวจประเมินด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดไว้ และประกาศมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่กำหนดไว้ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม – 30 กันยายน 2565 ซึ่งผลการประเมินจำนวน 20 คณะหน่วยงาน พบว่า ไม่มีคณะหน่วยงานที่ผ่านการประเมินด้วยผลคะแนนที่ 200 คะแนน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) และเมื่อทำการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยจาก 20 คณะหน่วยงาน พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในช่วงคะแนนผลการดำเนินงานอยู่ที่ 80 – 175 มีค่าคะแนนจุดกึ่งกลางอยู่ที่ 127.50 คะแนน โดยมีผลการดำเนินงานในภาพรวมตามแนวทางการให้คะแนนสำหรับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) สำหรับหมวดที่ 1 - 6 ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับ Band 1 “ไม่ปรากฏแนวทาง

อย่างเป็นระบบสารสนเทศเพียงผิวเผิน” และมีผลการดำเนินงานในภาพรวมสำหรับหมวดที่ 7 ผลลัพธ์ อยู่ในระดับ Band 1 “ไม่มีการรายงานผลการดำเนินงานของสถาบัน/หรือมีผลลัพธ์ที่ไม่ดีในเรื่องที่รายงานไว้”

จากผลการดำเนินงานทั้ง 20 คณะหน่วยงาน ที่ยังไม่ผ่านการประเมินผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ที่คะแนน 200 คะแนน ในปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานจากการตรวจประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ในการวิเคราะห์ผลคะแนน และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคณะหน่วยงาน เพื่อให้คณะหน่วยงานทั้ง 20 คณะหน่วยงานผ่านการประเมินตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ที่ 200 คะแนน และหาแนวทางการดำเนินงานให้ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นิสิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาคณะหน่วยงาน ตั้งแต่ 1) การมีส่วนร่วมมุมมองเชิงระบบ 2) การมีส่วนร่วมการนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ 3) การมีส่วนร่วมความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นผู้เรียน และลูกค้ากลุ่มอื่น 4) การมีส่วนร่วมการให้ความสำคัญกับคน 5) การมีส่วนร่วมการเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว 6) การมีส่วนร่วมการมุ่งเน้นความสำเร็จ 7) การมีส่วนร่วมการจัดการเพื่อนวัตกรรม 8) การมีส่วนร่วมการจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง 9) การมีส่วนร่วมการสร้างประโยชน์ให้สังคม 10) การมีส่วนร่วมการบริหารงานอย่างมีจริยธรรมและความโปร่งใส และ 11) การมีส่วนร่วมการส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ ตามค่านิยมและแนวความคิดหลักของเกณฑ์การประเมิน (EdPEx) ตามค่านิยมและแนวคิดหลักตามคู่มือเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ฉบับปี 2563 – 2566 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2563) ผ่านกระบวนการจัดการองค์ความรู้ (KM) จากตัวแทนผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของคณะหน่วยงาน ถึงผลการดำเนินงาน

ที่ส่งผลให้คณะหน่วยงานที่ไม่ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) และตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยจะได้นำผลการศึกษาจากการวิจัย นำมาสรุปและถอดบทเรียนเพื่อเป็นแนวทางการนำเสนอต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง และผู้บริหารของคณะหน่วยงานได้นำมาใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาปรับปรุงกระบวนการการดำเนินงานทั้ง 7 หมวด เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะหน่วยงาน ในปีการศึกษา 2565 และยกระดับผลการดำเนินงานของคณะหน่วยงานให้มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ 200 คะแนน และมีผลการดำเนินงานในด้านกระบวนการและผลลัพธ์ หมวดที่ 1 – 6 อยู่ในระดับ Band 2 “แสดงให้เห็นว่าเริ่มมีแนวทางที่เป็นระบบที่ตอบสนองต่อคำถามพื้นฐานของหัวข้อ” และหมวดที่ 7 อยู่ในระดับ Band 2 “มีการรายงานผลการดำเนินการของสถาบันเพียงบางเรื่องที่มีความสำคัญ ตอบสนองต่อคำถามพื้นฐานของหัวข้อและเริ่มมีระดับผลการดำเนินการที่ดีในบางเรื่อง” ตามแนวทางการประเมินฯ ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งได้กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลลัพธ์ที่ดี และตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไปในอนาคต

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลคะแนนการดำเนินงานด้านกระบวนการและผลลัพธ์ หมวดที่ 1 - 7 ประจำปีการศึกษา 2564 ของคณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจุดแข็งและการปรับปรุงด้านกระบวนการและผลลัพธ์จากผลประเมินด้วยเกณฑ์ EdPEX ประจำปีการศึกษา 2564 ของคณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ที่จะนำไปสู่การรับการรับรองตามเกณฑ์ EdPEX200
3. เพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะหน่วยงานในการยกระดับผลคะแนนการประเมินประกันคุณภาพเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX)

### ระเบียบวิธีวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. เอกสารสรุปผลการรายงานการตรวจประเมิน Feedback Report ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คณะหน่วยงาน จากกองแผนงาน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 20 เล่ม

2. เอกสารสรุปผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กองแผนงาน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ปีการศึกษา 2564 (1 กรกฎาคม 2564 – มิถุนายน 2565) จำนวน 1 เล่ม

3. เอกสารแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Improvement Plan) ของคณะหน่วยงาน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ปีการศึกษา 2564 (1 กรกฎาคม 2564 – มิถุนายน 2565) จำนวน 20 เล่ม

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกการสรุปคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) จากกองแผนงาน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 20 เล่ม

2. แบบบันทึกการวิเคราะห์สรุปผลการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) ประจำปีการศึกษา 2564 กับคู่มือเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2563 – 2566 มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

3. ผลการวิเคราะห์การตรวจประเมินในภาพรวมด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์ ตามเกณฑ์คู่มือเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2563 – 2566 มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

4. ผลการวิเคราะห์จุดแข็งและการปรับปรุงด้านกระบวนการและผลลัพธ์จากการใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) มาใช้ในการพัฒนาคณะหน่วยงานจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ และหาค่าเฉลี่ยช่วงคะแนนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) จัดทำเป็นตารางข้อมูลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยได้รับการตรวจสอบคุณภาพของผลงานจากผู้เชี่ยวชาญกองแผนงานและผู้เชี่ยวชาญของคณะหน่วยงาน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ

(EdPEx) และด้านประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา และระดับคณะ

### วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าความแตกต่าง และทำการเปรียบเทียบกับผลการประเมินและผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) และทำการแปลผลเป็นคะแนนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ฉบับปี 2563 – 2566 ของกองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงาน

ปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2563) ดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) สำหรับหมวดที่ 1 – 7 (ตารางที่ 1)

2. แนวทางการให้คะแนนสำหรับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) สำหรับหมวดที่ 1 -6 (ตารางที่ 2)

3. แนวทางการให้คะแนนสำหรับผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) สำหรับหมวด 7 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวดที่ 1 – 7

| รายชื่อหมวด<br>การดำเนินงาน                              | รายชื่อเกณฑ์การดำเนินงาน<br>ในข้อย่อยของแต่ละหมวด                                           | ค่าคะแนนตามเกณฑ์<br>การประเมินในข้อย่อย<br>แต่ละหมวดที่กำหนด<br>(คะแนน) | รวมผลคะแนน<br>การประเมินของ<br>แต่ละหมวดการ<br>ดำเนินงาน (คะแนน) |
|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| หมวดที่ 1 การนำ<br>องค์กร                                | 1.1 การนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูง                                                             | 70 คะแนน                                                                | 120 คะแนน                                                        |
|                                                          | 1.2 การกำกับดูแลองค์กรและการสร้างประโยชน์ให้สังคม                                           | 50 คะแนน                                                                |                                                                  |
| หมวดที่ 2 กลยุทธ์                                        | 2.1 การจัดทำกลยุทธ์                                                                         | 45 คะแนน                                                                | 85 คะแนน                                                         |
|                                                          | 2.2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ                                                                   | 40 คะแนน                                                                |                                                                  |
| หมวดที่ 3 ลูกค้า                                         | 3.1 ความคาดหวังของลูกค้า                                                                    | 40 คะแนน                                                                | 85 คะแนน                                                         |
|                                                          | 3.2 ความผูกพันของลูกค้า                                                                     | 45 คะแนน                                                                |                                                                  |
| หมวดที่ 4 การวัด<br>การวิเคราะห์ และการ<br>จัดการความรู้ | 4.1 การวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงผลการดำเนินการของสถาบัน                                     | 45 คะแนน                                                                | 90 คะแนน                                                         |
|                                                          | 4.2 การจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้                                                    | 45 คะแนน                                                                |                                                                  |
| หมวดที่ 5 บุคลากร                                        | 5.1 สภาวะแวดล้อมด้านบุคลากร                                                                 | 40 คะแนน                                                                | 85 คะแนน                                                         |
|                                                          | 5.2 ความผูกพันของบุคลากร                                                                    | 45 คะแนน                                                                |                                                                  |
| หมวดที่ 6<br>ระบบปฏิบัติการ                              | 6.1 กระบวนการทำงาน                                                                          | 45 คะแนน                                                                | 85 คะแนน                                                         |
|                                                          | 6.2 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ                                                             | 40 คะแนน                                                                |                                                                  |
| หมวดที่ 7 ผลลัพธ์                                        | 7.1 ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และบริการที่ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ | 120 คะแนน                                                               | 450 คะแนน                                                        |
|                                                          | 7.2 ผลลัพธ์ด้านลูกค้า                                                                       | 80 คะแนน                                                                |                                                                  |
|                                                          | 7.3 ผลลัพธ์ด้านบุคลากร                                                                      | 80 คะแนน                                                                |                                                                  |
|                                                          | 7.4 ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร                                             | 80 คะแนน                                                                |                                                                  |
|                                                          | 7.5 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และกลยุทธ์                                             | 90 คะแนน                                                                |                                                                  |

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ของหมวด 1 -6

| คะแนน                     | คำอธิบาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0% หรือ 5%                | A : ไม่ปรากฏแนวทางอย่างเป็นระบบ มีสารสนเทศเพียงผิวเผิน<br>D : แทบไม่ปรากฏหลักฐานการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ<br>L : ไม่แสดงให้เห็นว่ามีแนวคิดในการปรับปรุง มีการปรับปรุงเมื่อเกิดปัญหา<br>I : ไม่แสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันในระดับสถาบันแต่ละส่วนหรือหน่วยงานดำเนินการอย่างเอกเทศ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 10%, 15%, 20%<br>หรือ 25% | A : แสดงให้เห็นว่าเริ่มมีแนวทางที่เป็นระบบที่ตอบสนองต่อคำถามพื้นฐานของหัวข้อ<br>D : การนำแนวทางไปถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติเพียงอยู่ในขั้นเริ่มต้นในเกือบทุกส่วนหรือหน่วยงานซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลของคำถามพื้นฐานของหัวข้อนั้น<br>L : เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากการตั้งรับปัญหาเป็นแนวคิดในการปรับปรุงแบบพื้น ๆ<br>I : มีแนวทางที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับส่วนหรือหน่วยงานอื่น โดยส่วนใหญ่เกิดจากการร่วมกันแก้ปัญหา                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 30%, 35%, 40%<br>หรือ 45% | A : แสดงให้เห็นว่ามีแนวทางที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพที่ตอบสนองต่อคำถามพื้นฐานของหัวข้อ<br>D : มีการนำแนวทางไปถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ ถึงแม้ว่าบางส่วนหรือบางหน่วยงานเพิ่งอยู่ในขั้นเริ่มต้น<br>L : เริ่มมีแนวทางอย่างเป็นระบบในการประเมินและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ<br>I : แนวทางเริ่มมีความสอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานที่สถาบันต้องทำ/มี ตามที่ระบุไว้ในโครงสร้างองค์กรและหัวข้อกระบวนการอื่น ๆ                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 50%, 55%, 60%<br>หรือ 65% | A : มีแนวทางที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพที่ตอบสนองต่อคำถามโดยรวมของหัวข้อ<br>D : มีการนำแนวทางไปถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติเป็นอย่างดีถึงแม้การปฏิบัติอาจแตกต่างกันในบางส่วนหรือบางหน่วยงาน<br>L : มีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลจริง และเริ่มมีการเรียนรู้ในระดับองค์กรซึ่งรวมถึงการสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการที่สำคัญ<br>I : แนวทางมีความสอดคล้องกับความจำเป็น โดยรวมที่สถาบันต้องทำ/มีตามที่ระบุไว้ในโครงสร้างองค์กรและในหัวข้อกระบวนการอื่น ๆ                                                                                                                                                                       |
| 70%, 75%, 80%<br>หรือ 85% | A : ปรากฏหลักฐานว่ามีแนวทางอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพที่ตอบคำถามย่อยของหัวข้อ<br>D : มีการนำแนวทางไปถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติเป็นอย่างดีโดยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในพื้นที่หรือหน่วยงานส่วนใหญ่<br>L : มีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลจริง และมีการเรียนรู้ในระดับองค์กรรวมถึงการสร้างนวัตกรรมซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการ ปรากฏหลักฐานอย่างชัดเจนถึงการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น อันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์และการแบ่งปันระดับองค์กร<br>I : มีแนวทางที่บูรณาการกับความจำเป็นที่สถาบันต้องทำ/มีทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตามที่ระบุไว้ในโครงสร้างองค์กรและในหัวข้อกระบวนการอื่น ๆ                                                              |
| 90%, 95%<br>หรือ 100%     | A : มีแนวทางอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพที่ตอบคำถามย่อยของหัวข้ออย่างครบถ้วน<br>D : มีการนำแนวทางไปถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติอย่างทั่วถึงโดยไม่มีจุดอ่อนหรือความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในพื้นที่หรือหน่วยงานใด ๆ<br>L : มีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลจริง และมีการเรียนรู้ในระดับองค์กรผ่านการสร้างนวัตกรรมโดยนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการทั่วทั้งองค์กร ปรากฏหลักฐานอย่างชัดเจนถึงการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และนวัตกรรมที่เกิดขึ้นทั่วทั้งองค์กรนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์และการแบ่งปันความรู้<br>I : แนวทางมีการบูรณาการอย่างดีกับความจำเป็นที่สถาบันต้องทำ/มีทั้งในปัจจุบันและอนาคตตามที่ระบุไว้ในโครงสร้างองค์กรและในหัวข้อกระบวนการอื่น ๆ |

**ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) สำหรับหมวดที่ 7**

| คะแนน                     | คำอธิบาย                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0% หรือ 5%                | Le : ไม่มีการรายงานผลการดำเนินการของสถาบัน และ/หรือมีผลลัพธ์ไม่ดีในเรื่องที่รายงานไว้<br>T : ไม่มีการรายงานข้อมูลที่แสดงแนวโน้ม หรือข้อมูลที่แสดงส่วนใหญ่มิแนวโน้มในทางลบ<br>C : ไม่มีการรายงานสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ<br>I : ไม่มีการรายงานผลลัพธ์ในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการบรรลุพันธกิจของสถาบัน |
| 10%, 15%, 20%<br>หรือ 25% | Le : มีการรายงานผลการดำเนินการของสถาบันเพียงบางเรื่องที่มีความสำคัญ ตอบสนองต่อคำถามพื้นฐานของหัวข้อ และเริ่มมีระดับผลการดำเนินการที่ดีในบางเรื่อง                                                                                                                                                    |

| คะแนน                     | คำอธิบาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                           | <p>T : มีการรายงานแนวโน้มของข้อมูลบางเรื่อง บางเรื่องแสดงแนวโน้มในทางลบ</p> <p>C : แทบไม่มีหรือไม่มีมีการรายงานสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ</p> <p>I : มีการรายงานผลลัพธ์เพียงบางเรื่องที่มีความสำคัญต่อการบรรลุพันธกิจของสถาบัน</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 30%, 35%, 40%<br>หรือ 45% | <p>Le : มีการรายงานถึงระดับผลการดำเนินการที่ดี ตอบสนองต่อคำถามพื้นฐานของหัวข้อ</p> <p>T : มีการรายงานแนวโน้มของข้อมูลบางเรื่อง และข้อมูลส่วนใหญ่ที่แสดงนั้นมีแนวโน้มที่ดี</p> <p>C : เริ่มมีสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ</p> <p>I : มีการรายงานผลลัพธ์ในหลายเรื่องที่มีความสำคัญต่อการบรรลุพันธกิจของสถาบัน</p>                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 50%, 55%, 60%<br>หรือ 65% | <p>Le : มีการรายงานถึงระดับผลการดำเนินการที่ดี ตอบสนองต่อคำถามโดยรวมของหัวข้อ</p> <p>T : แสดงถึงแนวโน้มที่ดีในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการบรรลุพันธกิจของสถาบัน</p> <p>C : ผลการดำเนินการในปัจจุบันบางเรื่องมีการเทียบเคียงกับคู่เทียบและ/หรือระดับเทียบเคียงที่เหมาะสม และมีผลการดำเนินการที่ดีในเชิงเปรียบเทียบ</p> <p>I : มีการรายงานผลการดำเนินการของสถาบันที่ครอบคลุมความต้องการส่วนใหญ่ของผู้เรียนและลูกค้ายกลุ่มอื่น ตลาด และกระบวนการที่สำคัญตามความต้องการที่สำคัญของลูกค้า ตลาด และกระบวนการ</p>                                                        |
| 70%, 75%, 80%<br>หรือ 85% | <p>Le : มีการรายงานระดับผลการดำเนินการที่ดีถึงดีเลิศ ตอบสนองต่อคำถามย่อยของหัวข้อ</p> <p>T : มีแนวโน้มที่ดีอย่างต่อเนื่องในเรื่องที่สำคัญส่วนใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุพันธกิจของสถาบัน</p> <p>C : แนวโน้มและผลการดำเนินการในปัจจุบันส่วนใหญ่หรือหลายเรื่องมีการเทียบเคียงกับคู่เทียบและ/หรือระดับเทียบเคียงที่เหมาะสม มีผลการดำเนินการที่ดีมากในเชิงเปรียบเทียบรวมทั้งผลการดำเนินการที่แสดงถึงความเป็นผู้นำในวงการ</p> <p>I : มีการรายงานผลการดำเนินการขององค์กรที่ครอบคลุมความต้องการส่วนใหญ่ของผู้เรียนและลูกค้ายกลุ่มอื่น ตลาด กระบวนการ และแผนปฏิบัติการที่สำคัญ</p> |
| 90%, 95%<br>หรือ 100%     | <p>Le : มีการรายงานระดับผลการดำเนินการที่ดีเลิศ ตอบสนองต่อคำถามของหัวข้ออย่างครบถ้วน</p> <p>T : มีแนวโน้มที่ดีอย่างต่อเนื่องในเรื่องที่สำคัญทุกเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้บรรลุพันธกิจของสถาบัน</p> <p>C : แสดงถึงความเป็นผู้นำในวงการและเป็นผู้นำในเชิงเปรียบเทียบในหลายด้าน</p> <p>I : มีการรายงานผลการดำเนินการและการคาดการณ์ผลการดำเนินการของสถาบันที่ครอบคลุมความต้องการส่วนใหญ่ของผู้เรียนและลูกค้ายกลุ่มอื่น ตลาด กระบวนการ และแผนปฏิบัติการที่สำคัญ</p>                                                                                                               |

จากข้อมูลแนวทางดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) สำหรับหมวดที่ 1 – 7 (ตารางที่ 1 -3) คณะหน่วยงานต้องมีการดำเนินงานในแต่ละหัวข้อตามคู่มือเกณฑ์การประเมินประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) ที่กำหนดมีประเด็นเพื่อพิจารณาในรูปแบบของคำถามหรือข้อความ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) คำถามพื้นฐาน (Basic questions) จากหัวข้อหลักที่กำหนดไว้ในแต่ละหมวด 2) คำถามโดยรวม (Overall questions) คำถามขึ้นำที่เป็นจุดเริ่มต้นของการตอบคำถามตามเกณฑ์การประเมินในแต่ละหมวด และ 3) คำถามย่อย (Multiple questions) เป็นคำถามเดี่ยว ๆ ในแต่ละประเด็นที่จะพิจารณาในภาพรวมทั้งตั้งแต่คำถามข้อแรก ที่เป็นคำถามที่

สำคัญที่สุดในชุดคำถามนั้น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2563)

## ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ผลการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) ประจำปีการศึกษา 2564 กรณีศึกษา : คณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง นำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาสัดส่วน ค่าความแตกต่างและการแปรผล ค่าคะแนนตามด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์ตามเกณฑ์การให้คะแนนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) สำหรับหมวด 1 - 7 ตามผลการดำเนินงานตามตารางที่ 5



ตารางที่ 5 ผลคะแนนประเมินด้วยเกณฑ์ EdPEx ปีการศึกษา 2564 ภาพรวม รายคณะหน่วยงาน

| ที่               | คณะหน่วยงาน                                | ผลการดำเนินงาน<br>ด้านกระบวนการ<br>หมวดที่ 1 - 6<br>(Process<br>Scoring Band) |       | ผลการดำเนินงาน<br>ด้านผลลัพธ์<br>หมวดที่ 7<br>(Result<br>Scoring Band) |       | ผลคะแนนรวม<br>ด้านกระบวนการ<br>และผลลัพธ์<br>หมวดที่ 1 - 7<br>(Total Score<br>(คะแนนเต็ม<br>1,000)) | ลำดับที่ |
|-------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------------------------------------------------------------|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                   |                                            | Band                                                                          | Score | Band                                                                   | Score |                                                                                                     |          |
| 1                 | คณะวิศวกรรมศาสตร์                          | 1                                                                             | 114   | 1                                                                      | 61    | 175                                                                                                 | 1        |
| 2                 | คณะเทคโนโลยี                               | 1                                                                             | 108   | 1                                                                      | 51    | 159                                                                                                 | 2        |
| 3                 | คณะวิทยาการสารสนเทศ                        | 1                                                                             | 90    | 1                                                                      | 55    | 145                                                                                                 | 3        |
| 4                 | คณะเภสัชศาสตร์                             | 1                                                                             | 86    | 1                                                                      | 57    | 143                                                                                                 | 4        |
| 5                 | คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์            | 1                                                                             | 85    | 1                                                                      | 51    | 136                                                                                                 | 5        |
| 6                 | คณะศึกษาศาสตร์                             | 1                                                                             | 87    | 1                                                                      | 45    | 132                                                                                                 | 6        |
| 7                 | คณะพยาบาลศาสตร์                            | 1                                                                             | 80    | 1                                                                      | 51    | 131                                                                                                 | 7        |
| 8                 | คณะบัญชีและการจัดการ                       | 1                                                                             | 76    | 1                                                                      | 54    | 130                                                                                                 | 8        |
| 9                 | คณะวิทยาศาสตร์                             | 1                                                                             | 74    | 1                                                                      | 53    | 127                                                                                                 | 9        |
| 10                | สถาบันวิจัยยุวเวช                          | 1                                                                             | 69    | 1                                                                      | 56    | 125                                                                                                 | 10       |
| 11                | คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม               | 1                                                                             | 64    | 1                                                                      | 60    | 124                                                                                                 | 11       |
| 12                | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์                      | 1                                                                             | 72    | 1                                                                      | 51    | 123                                                                                                 | 12       |
| 13                | คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์               | 1                                                                             | 84    | 1                                                                      | 37    | 121                                                                                                 | 13       |
| 14                | วิทยาลัยการเมืองการปกครอง                  | 1                                                                             | 73    | 1                                                                      | 45    | 118                                                                                                 | 14       |
| 15                | คณะสาธารณสุขศาสตร์                         | 1                                                                             | 60    | 1                                                                      | 52    | 112                                                                                                 | 15       |
| 16                | คณะนิติศาสตร์                              | 1                                                                             | 73    | 1                                                                      | 28    | 98                                                                                                  | 16       |
| 17                | คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ | 1                                                                             | 64    | 1                                                                      | 33    | 97                                                                                                  | 17       |
| 18                | คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์         | 1                                                                             | 57    | 1                                                                      | 28    | 85                                                                                                  | 18       |
| 19                | คณะสัตวแพทยศาสตร์                          | 1                                                                             | 60    | 1                                                                      | 23    | 83                                                                                                  | 19       |
| 20                | *คณะแพทยศาสตร์                             | -                                                                             | -     | -                                                                      | -     | -                                                                                                   | -        |
| คะแนนเฉลี่ยภาพรวม |                                            |                                                                               | 74    |                                                                        | 44    | 128                                                                                                 |          |

จากผลการดำเนินงานตารางที่ 5 สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังต่อไปนี้

1) คณะหน่วยงานที่ได้คะแนนผลประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวดที่ 1 – 7 ภาพรวม (Total Score) สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (175 คะแนน) 2) คณะเทคโนโลยี (159 คะแนน) 3) คณะวิทยาการสารสนเทศ (145 คะแนน) 4) คณะเภสัชศาสตร์ (143 คะแนน) และ 5) คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ (136 คะแนน) มีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 20 หน่วยงานอยู่ที่ 128 คะแนน อยู่ในระดับ Band 1 (Process Descriptors) หมวด 1 – 6 คือ คณะหน่วยงานแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาและการดำเนินงานตามแนวทางของข้อกำหนดพื้นฐานของเกณฑ์ EdPEx ในระดับเริ่มต้น โดยยังมีอุปสรรคในการนำแนวทาง

ต่าง ๆ ไปถ่ายทอดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและยังไม่มี ความก้าวหน้า การพยายามปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ เป็นเพียงการแก้ไขปัญหา และการปรับปรุงแบบพื้น ๆ ในระดับเริ่มต้น และอยู่ในระดับ Band 1 ของหมวด 7 คือ คณะหน่วยงานมีการรายงานผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์เพียงบางตัวที่ตอบสนองต่อข้อกำหนดพื้นฐานของเกณฑ์ EdPEx แต่ส่วนใหญ่ยังขาดการแสดงแนวโน้มและข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

2) ผลการวิเคราะห์และผลการดำเนินงานตามผลการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวดที่ 1 – 6 ด้านกระบวนการดำเนินงานในภาพรวม (Process Scoring Band) สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (114 คะแนน) 2) คณะเทคโนโลยี (108 คะแนน) 3) คณะวิทยาการ

สารสนเทศ (90 คะแนน) 4) คณะศึกษาศาสตร์ (87 คะแนน) และ 5) คณะเภสัชศาสตร์ (86 คะแนน) มีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 20 หน่วยงานอยู่ที่ 74 คะแนน อยู่ในระดับ Band 1 (Process Descriptors) คือ คณะหน่วยงานแสดงให้เห็นว่ามี การพัฒนาและการดำเนินงานตามแนวทางของข้อกำหนด พื้นฐานของเกณฑ์ EdPEx ในระดับเริ่มต้น โดยยังมีอุปสรรค การนำแนวทางต่าง ๆ ไปถ่ายทอดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและ ยังไม่มีความก้าวหน้าต่อการพยายามปรับปรุงกระบวนการ ต่าง ๆ เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงในระดับ เริ่มต้น

3) ผลการวิเคราะห์และผลการดำเนินงานตามผล การประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงาน ที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวดที่ 7 ด้านผลลัพธ์ ในภาพรวม (Result Scoring Band) สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) คณะ วิศวกรรมศาสตร์ (61 คะแนน) 2) คณะการท่องเที่ยวและ การโรงแรม (60 คะแนน) 3) คณะเภสัชศาสตร์ (57 คะแนน) 4) สถาบันวิจัยรุกขเวช (56 คะแนน) และ 5) คณะวิทยาการ สารสนเทศ (55 คะแนน) คะแนนเฉลี่ยทั้ง 20 หน่วยงานอยู่ ที่ 44 คะแนน อยู่ในระดับ Band 1 (Result Scoring Band) คือ คณะหน่วยงานมีการรายงานผลการดำเนินงานด้าน ผลลัพธ์เพียงบางตัวที่ตอบสนองต่อข้อกำหนดพื้นฐานของ เกณฑ์ EdPEx แต่ส่วนใหญ่ยังขาดการแสดงผลแนวโน้มและ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ (สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา, 2563)

จากผลการดำเนินงานตามตารางที่ 6 และเมื่อทำ การพิจารณาถึงจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาด้านกระบวนการ และผลลัพธ์ทั้งหมวด 1 - 7 ในภาพรวม พบว่า

**1) จุดแข็งการดำเนินงานด้านกระบวนการ**  
**หมวดที่ 1 – 6** พบว่า คณะหน่วยงานเริ่มแสดงให้เห็นการ นำองค์กรที่เป็นระบบ โดยผู้บริหารระดับสูงกำหนดวิสัยทัศน์ และค่านิยมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยแห่ง หนึ่งและรองรับการเปลี่ยนแปลงรวมถึงผู้บริหารระดับสูงของ คณะหน่วยงาน แสดงถึงความมุ่งมั่นในการนำเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEx ไปประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการคณะหน่วยงาน โดยการสร้างความ เข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดของเกณฑ์ EdPEx เพื่อให้บุคลากร นำแนวทางไปปรับปรุงการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนการดำเนินงานระยะยาวและระยะสั้นและ เป้าหมายที่กำหนดไว้

**2) กระบวนการปรับปรุงด้านกระบวนการ**  
**หมวดที่ 1 -6** พบว่า คณะหน่วยงานควรแสดงการ ดำเนินงานของกระบวนการต่าง ๆ ที่บูรณาการสอดคล้องใน ทิศทางเดียวกัน เช่น การวางระบบการติดตามผลการ ดำเนินการทั้งผลการดำเนินงานโดยรวมและการดำเนินงาน ประจำโดยวางระบบลำดับขั้นของการติดตามผล ความถี่ของ การติดตามที่ประกอบไปด้วยตัววัดผลที่ครอบคลุมทุกด้าน สอดคล้องผลการวิจัยของ ชยภร ศิริโยธา (2564) ผู้นำ องค์กรควรมีมุมมองในเชิงระบบและกระบวนการเพื่อให้ เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้นำองค์กร บุคลากร ลูกค้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องมีความเข้าใจถึง บริบทและความสามารถขององค์กร การศึกษาข้อมูลเชิง เทียบเคียงกับองค์กรอื่นผลิตภัณฑ์และการบริการของ องค์กร การสร้างนวัตกรรมในเชิงกลยุทธ์ การหาแนวปฏิบัติ ที่ดีต่อการพัฒนาองค์กร การสร้างและประสานงานเครือข่าย ที่เป็นคู่ความร่วมมือและไม่เป็นคู่ความร่วมมือที่สนับสนุน ด้านที่สำคัญต่อการพัฒนาองค์กร การสื่อสารและการสร้าง ความรู้ความเข้าใจและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรเพื่อ เป็นการเน้นย้ำค่านิยมหลักขององค์กรไปพร้อมกันและแสดง ให้เห็นถึงการขอบคุณต่อบุคลากร การหาแนวทางหรือการ สร้างนวัตกรรมหรือการหาเครื่องมือมาใช้ในการบริหาร จัดการและติดตามประเมินผล ที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการ และขั้นตอนการนำนโยบายและแผนการปฏิบัติมาสู่การ ปฏิบัติงานที่เห็นผลลัพธ์เป็นรูปธรรม และสามารถนำข้อมูล มาพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

**3) จุดแข็งด้านผลลัพธ์ หมวดที่ 7** พบว่า คณะ หน่วยงานมีความเข้าใจในเบื้องต้นเกี่ยวกับการกำหนด ตัวชี้วัดความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมาย รวมถึงมีการ แสดงผลลัพธ์ในหลายด้านที่สอดคล้องกับการดำเนินงานด้าน กระบวนการตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่งผลให้มีผลการ ดำเนินงานด้านผลลัพธ์บางตัวชี้วัดมีผลการดำเนินงานที่สูง กว่าเป้าหมาย และมีระดับดีกว่าปีที่ผ่านมาส่งผลให้มี แนวโน้มที่ดีในหลายเรื่อง

**4) กระบวนการปรับปรุงด้านผลลัพธ์ หมวดที่ 7**  
พบว่า คณะหน่วยงานควรแสดงผลลัพธ์การดำเนินงานใน หลายเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของกระบวนการที่ครอบคลุมวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของคณะหน่วยงานที่กำหนดไว้ เช่น ผลลัพธ์ที่ สะท้อนการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของ ผู้เรียน ลูกค้ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการเครือข่าย อุปทาน ผลลัพธ์ด้านการเงินงบประมาณที่สำคัญต่อการ

ดำเนินงานตามพันธกิจที่ครอบคลุม ผลลัพธ์ด้านการตลาด ตามที่ระบุไว้ในโครงร่างองค์กร เป็นต้น สอดคล้อง ผลการวิจัยของ รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม (2553) หน่วยงานควรมีการสร้างระบบสารสนเทศการติดตามข้อมูล ผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ

ตัวชี้วัดเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างจริงจัง และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นและเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนคณะสู่ความเป็นเลิศที่นำไปสู่การพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

## ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์จุดแข็งและการปรับปรุงด้านกระบวนการและผลลัพธ์ จากผลประเมินด้วย เกณฑ์ EdPEx ปีการศึกษา 2564

| ผลการดำเนินงาน<br>ด้านกระบวนการ<br>หมวด 1 - 6                                                                                     | ผลการดำเนินงาน<br>ด้านผลลัพธ์<br>หมวด 7                                                                                                                                                                       | จุดแข็ง<br>การพัฒนากระบวนการ (Process Strength)<br>และ ผลลัพธ์ (Result Strength)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | จุดที่ควรพัฒนาและปรับปรุง<br>ด้านกระบวนการ (Process OFI) และผลลัพธ์<br>(Result OFI)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| หมวดที่ 1 การนำองค์กร<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้านกระบวนการ (Process Scoring Band) หมวดที่ 1 อยู่ในระดับ Band 1 | 7.4 ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร (Leadership and Governance Results)<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Result Scoring Band) ข้อที่ 7.4 อยู่ในระดับ Band 1                 | -ด้านกระบวนการ : คณะหน่วยงานเริ่มแสดงให้เห็นถึงการนำองค์กรที่เป็นระบบ โดยผู้บริหารระดับสูงกำหนดวิสัยทัศน์และ ค่านิยมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งและรองรับการเปลี่ยนแปลงรวมถึงผู้บริหารระดับสูงของคณะหน่วยงาน แสดงถึงความมุ่งมั่นในการนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการคณะหน่วยงาน โดยการสร้างความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรนำแนวทางไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน<br>-ด้านผลลัพธ์ : คณะหน่วยงานเริ่มมีการกำหนดตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์ที่ครอบคลุมกับการนำองค์กร และการกำกับติดตามที่ตอบสนองวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และยุทธศาสตร์ของคณะหน่วยงาน | -ด้านกระบวนการ : ผู้บริหารคณะหน่วยงาน ระดับสูงควรแสดงให้กระบวนการทำงานที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ในหลายกระบวนการ ถึงความมุ่งมั่นต่อการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและอย่างมีจริยธรรมอย่างไร การดำเนินการเหล่านี้ช่วยส่งเสริมระบบการกำกับดูแลองค์กรอย่างมีความรับผิดชอบและช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อองค์กร รวมถึงการกำหนดเรื่องที่จะปฏิบัติอย่างจริงจัง แนวทางดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนความสำเร็จตามพันธกิจ<br>-ด้านผลลัพธ์ : คณะหน่วยงานควรแสดงผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแล และการสร้างประโยชน์ให้สังคมที่สำคัญในหลายเรื่อง เช่น ผลลัพธ์ของตัวชี้วัดที่สำคัญของการดำเนินงานของผู้บริหารระดับสูงในเรื่องการสื่อสารและสร้างความผูกพันกับบุคลากร ความสำเร็จมีต่อเป็นทางการ ผู้เรียน และลูกค้ากลุ่มอื่นเพื่อถ่ายทอด วิสัยทัศน์และค่านิยมสู่การปฏิบัติ การแสดงผลลัพธ์ดังกล่าวจะช่วยทำให้คณะสามารถวัดผลสำเร็จของการดำเนินการและเห็นโอกาสในการปรับปรุงกระบวนการทำงานได้ |
| หมวดที่ 2 กลยุทธ์<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้านกระบวนการ (Process Scoring Band) หมวดที่ 2 อยู่ในระดับ Band 1     | 7.5 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณการเงิน ตลาด และกลยุทธ์ (Budgetary, Financial, Market, and Strategy Results)<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Result Scoring Band) ข้อที่ 7.5 อยู่ในระดับ Band 1 | -ด้านกระบวนการ : คณะหน่วยงานเริ่มมีกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ที่มีการกำหนดปัจจัยนำเข้าและผู้รับผิดชอบจัดทำแผน และมีข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการจัดทำแผน ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้คณะหน่วยงาน สามารถตอบสนองความท้าทายเชิงกลยุทธ์และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์<br>-ด้านผลลัพธ์ : คณะหน่วยงานเริ่มแสดงผลลัพธ์ ด้านงบประมาณและการเงิน ที่มีค่าสูงกว่าปีที่ผ่านมา เช่น ร้อยละของเงินคงเหลือ ร้อยละของสินทรัพย์หมุนเวียน เงินบริจาคจากศิษย์เก่าและบุคคลทั่วไป ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการ เป็นต้น ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนการบรรลุพันธกิจของคณะหน่วยงาน                                           | -ด้านกระบวนการ : คณะหน่วยงานควรแสดงให้เห็นถึงแนวทางการพิจารณาวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สร้างความสมดุลอย่างเหมาะสมกับความต้องการที่หลากหลาย และการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากสมรรถนะหลักและโอกาสเชิงกลยุทธ์ต่างๆ ในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ซึ่งแนวทางดังกล่าว อาจช่วยให้คณะหน่วยงานกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนและมีแผนกลยุทธ์ที่สนองต่อวิสัยทัศน์ได้<br>-ด้านผลลัพธ์ : คณะหน่วยงานควรแสดงผลลัพธ์การดำเนินการหลายเรื่องที่สำคัญ เช่น รายได้หรือกำไรสุทธิจากการจัดการเรียนการสอน วิจัยและบริการวิชาการ ผลลัพธ์การดำเนินการด้านส่วนแบ่งตลาด ผลลัพธ์ด้านการกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การแสดงผลลัพธ์ดังกล่าวอาจช่วยให้คณะหน่วยงานสามารถทราบแนวทางปรับปรุงเพื่อบรรลุพันธกิจที่กำหนด                                                                                                                                                                                                            |
| หมวดที่ 3 ลูกค้า<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้านกระบวนการ (Process Scoring Band) หมวดที่ 3 อยู่ในระดับ Band 1      | 7.2 ผลลัพธ์ด้านลูกค้า (Customer Results)<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Result Scoring Band) ข้อที่ 7.2 อยู่ในระดับ Band 1                                                            | -ด้านกระบวนการ : คณะหน่วยงานเริ่มแสดงวิธีการในการรับฟังผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นที่พึงมี ครอบคลุมตามพันธกิจด้านการศึกษา วิจัย และบริการวิชาการ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่นำไปใช้ กระบวนการดังกล่าว อาจช่วยให้คณะฯ ตอบสนองความท้าทายเชิง กลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงขีดความสามารถในการแข่งขันได้ดียิ่งขึ้น                                                                                                                                                                                                                                                                                            | -ด้านกระบวนการ : คณะหน่วยงานควรหาวิธีการทบทวนและปรับปรุงในการรับฟัง ปฏิสัมพันธ์ และสังเกตพฤติกรรมลูกค้ากลุ่มอื่น เช่น ทบทวนวิธีการของช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่นำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการการปฏิบัติงาน ซึ่งกระบวนการดังกล่าว จะช่วยให้ คณะหน่วยงานตอบสนองความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ในด้านต่าง ๆ ของคณะหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น<br>-ด้านผลลัพธ์ : คณะหน่วยงานยังมีผลลัพธ์ด้านลูกค้าอยู่หลายเรื่องที่แนวโน้มไม่คงที่และต่ำกว่าเป้าหมายอยู่หลายเรื่อง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| ผลการดำเนินงาน<br>ด้านกระบวนการ<br>หมวด 1 - 6                                                                                                         | ผลการดำเนินงาน<br>ด้านผลลัพธ์<br>หมวด 7                                                                                                                                                                                                                                                                    | จุดแข็ง<br>การพัฒนาด้านกระบวนการ (Process Strength)<br>และ ผลลัพธ์ (Result Strength)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | จุดที่ควรพัฒนาและปรับปรุง<br>ด้านกระบวนการ (Process OFI) และผลลัพธ์<br>(Result OFI)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | - <b>ด้านผลลัพธ์</b> : คณะหน่วยงานมีการแสดงผลลัพธ์การดำเนินการด้านการมุ่งเน้นลูกค้าบางเรื่องมีระดับที่ดีกว่าเป้าหมายและมีแนวโน้มที่ดี และสูงกว่าเป้าหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| หมวดที่ 4 การวัด<br>การวิเคราะห์ และการ<br>จัดการความรู้<br>ผลการดำเนินงาน :                                                                          | 7.1 ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้<br>ของผู้เรียน และบริการที่<br>ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่น<br>และด้านกระบวนการ                                                                                                                                                                                                    | - <b>ด้านกระบวนการ</b> : คณะหน่วยงานเริ่มมีวิธีการที่เป็นระบบ<br>สารสนเทศที่นำมาช่วยในการปรับปรุงผลการดำเนินการ<br>โดยนำแนวโน้มของผลการดำเนินการมาคาดการณ์ผลการ<br>ดำเนินการในอนาคต เช่น การพัฒนา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | - <b>ด้านกระบวนการ</b> : คณะหน่วยงานควรแสดงให้เห็นถึงวิธีการที่เป็น<br>ระบบและมีประสิทธิภาพของการเลือกและใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิง<br>เปรียบเทียบ นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงจากการนำข้อมูลเปรียบเทียบ<br>มาใช้ในการตัดสินใจหรือปรับปรุงกระบวนการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ระดับผลการ<br>ดำเนินงานด้าน<br>กระบวนการ (Process<br>Scoring Band) หมวดที่ 4<br>อยู่ในระดับ Band 1                                                    | (Student Learning,<br>Customer- Focused<br>Service Results, Process<br>Results)<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้าน<br>ผลลัพธ์                                                                                                                                                                  | ศักยภาพนิสิตตามบัณฑิตที่พึงประสงค์ การวิจัยตีพิมพ์ใน<br>วารสารฯ การจัดการบริการวิชาการที่เพิ่มรายได้ เป็นระบบอาจ<br>ช่วยบ่งชี้โอกาสในการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้ผลการ<br>ดำเนินการดีขึ้น<br>- <b>ด้านผลลัพธ์</b> : คณะหน่วยงานเริ่มมีการแสดงผลลัพธ์ด้าน<br>การจัดการเครือข่ายอุทยานที่เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะ<br>กำหนด เช่น ร้อยละการส่งมอบผลงานตามTOR/ข้อตกลง/<br>สัญญาตรงเวลา /ตามสัญญาได้รับจากภายนอก เป็นต้น                                                                                                                                                                                                                            | อย่างไรเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงานของ<br>คณะหน่วยงาน<br>- <b>ด้านผลลัพธ์</b> : คณะหน่วยงานควรแสดงผลลัพธ์การดำเนินการในด้าน<br>ประสิทธิผลของการทำงาน และการจัดการเครือข่ายอุทยาน เช่น<br>ผลลัพธ์จากการบริการวิชาการที่ผู้รับบริการนำไปต่อยอดและทำให้เกิด<br>ประโยชน์ ผลลัพธ์กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึง<br>ประสิทธิผลของกระบวนการจัดการศึกษา เป็นต้น ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าว<br>จะสามารถทำให้คณะดำเนินการบรรลุพันธกิจของคณะได้                                                                                                                                                                                                                                                          |
| หมวดที่ 5 บุคลากร<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการ<br>ดำเนินงานด้าน<br>กระบวนการ (Process<br>Scoring Band) หมวดที่ 5<br>อยู่ในระดับ Band 1           | 7.3 ผลลัพธ์ด้านบุคลากร<br>(Workforce Results)<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้าน<br>ผลลัพธ์ (Result Scoring<br>Band) ข้อที่ 7.3 อยู่ในระดับ<br>Band 1                                                                                                                                          | - <b>ด้านกระบวนการ</b> : คณะหน่วยงานเริ่มมีแนวทางในการ<br>สร้างความมั่นใจว่าสถานที่ทำงานมีสุขภาพ ความมั่นคง<br>และความสะดวกในการเข้าทำงานของบุคลากร เป็น<br>แนวทางที่ชัดเจนดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนคณะหน่วยงาน<br>ในการเสริมสร้างความพึงพอใจให้กับบุคลากร<br>- <b>ด้านผลลัพธ์</b> : คณะหน่วยงานมีการแสดงผลลัพธ์ด้านขีด<br>ความสามารถระดับที่ดีและแนวโน้มที่ดี ได้แก่<br>ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก ร้อยละ<br>ของอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ และจำนวน<br>อาจารย์ที่ได้ทุนวิจัยภายนอก ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนให้<br>เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันของบุคลากร                                                            | - <b>ด้านกระบวนการ</b> : คณะหน่วยงานควรมีแนวทางที่มีประสิทธิภาพใน<br>การจัดระบบการทำงานและบริหารบุคลากร เช่น การจัดโครงสร้าง<br>บุคลากรสำหรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับหลักสูตรที่ทันสมัย ด้าน<br>การวิจัย ซึ่งช่วยส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลักในการ<br>สนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุพันธกิจ<br>- <b>ด้านผลลัพธ์</b> : คณะหน่วยงานควรมีการแสดงผลลัพธ์ของตัวชี้วัดด้าน<br>สิทธิประโยชน์ของบุคลากร เช่น ผลการสำรวจความพึงพอใจของ<br>บุคลากรโดยรวมต่อสวัสดิการ/นโยบาย/การพัฒนาและผลการ<br>สำรวจ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปีซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็น<br>ถึงความสามารถของคณะฯ ในการตอบสนองต่อความต้องการ<br>และความคาดหวังของบุคลากร                                                                              |
| หมวดที่ 6<br>ระบบปฏิบัติการ<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการ<br>ดำเนินงานด้าน<br>กระบวนการ (Process<br>Scoring Band) หมวดที่ 6<br>อยู่ในระดับ Band 1 | 7.1 ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้<br>ของผู้เรียน และบริการที่<br>ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่น<br>และด้านกระบวนการ<br>(Student Learning,<br>Customer-Focused Service<br>Results, Process Results)<br>ผลการดำเนินงาน :<br>ระดับผลการดำเนินงานด้าน<br>ผลลัพธ์ (Result Scoring<br>Band) ข้อที่ 7.1 อยู่ในระดับ<br>Band 1 | - <b>ด้านกระบวนการ</b> : คณะหน่วยงานมีแนวทางในการ<br>ปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษา มีการประเมินและ<br>ปรับปรุงระบบการจัดการศึกษา มีการนำข้อมูลสารสนเทศ<br>มาจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงาน ข้อมูลตัวชี้วัด ข้อเสนอแนะ<br>จากผู้ประเมิน การรับฟังเสียงจากลูกค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย<br>มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการ<br>โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษา<br>ดีขึ้น<br>- <b>ด้านผลลัพธ์</b> : คณะหน่วยงานมีการแสดงผลลัพธ์ด้านการจัด<br>การศึกษาด้านประสิทธิผลของกระบวนการทำงานที่มีแนวโน้ม<br>ผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นและสูงกว่าเป้าหมายในบางตัวชี้วัด ซึ่ง<br>ผลลัพธ์ดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงการบรรลุพันธกิจ | - <b>ด้านกระบวนการ</b> : คณะหน่วยงานควรมีวิธีการอย่างเป็นระบบใน<br>การกำหนดกระบวนการสนับสนุนที่สำคัญ ที่ยังไม่ชัดเจนในการ<br>ประสานและบูรณาการของกระบวนการ ที่จะทำให้เกิดถึงความ<br>เชื่อมโยงและผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่ง<br>จะทำให้เห็นว่าการดำเนินการต่าง ๆ สามารถทำให้การปฏิบัติงานของ<br>บุคลากรเป็นไปตามข้อกำหนดที่ของสถาบัน<br>- <b>ด้านผลลัพธ์</b> : คณะหน่วยงานควรมีแนวทางแสดงผลลัพธ์การ<br>ดำเนินการหลายเรื่อง เช่น ผลลัพธ์จากการบริการวิชาการที่<br>ผู้รับบริการนำไปต่อยอดและทำให้เกิดประโยชน์ ผลลัพธ์กิจกรรม<br>เสริมหลักสูตรอื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของกระบวนการ<br>จัดการศึกษา เป็นต้น ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวจะสามารถทำให้คณะ<br>หน่วยงานดำเนินการบรรลุพันธกิจของคณะหน่วยงานได้ |

### การอภิปรายผลการวิจัยและการสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ผลการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ  
การศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ EdPEx ประจำปี  
การศึกษา 2564 กรณีศึกษา : คณะหน่วยงานที่จัดการเรียน  
การสอน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่า มีกระบวนการส่งเสริม  
สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนำเกณฑ์การ

ประกันคุณภาพประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่  
เป็นเลิศ (EdPEx) ให้กับผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิต  
ของคณะหน่วยงานมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 โดยมีนักเรียน  
เชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในด้านการ  
ดำเนินงานเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการ  
ดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) และเกณฑ์คุณภาพรางวัล

คุณภาพแห่งชาติ (TQA) มาเป็นผู้ให้ความรู้และนำพาสู่การทบทวนกระบวนการดำเนินงานของคณะหน่วยงานในรูปแบบของ Workshop และการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อนำผลการดำเนินงานที่ได้มาสู่การถอดบทเรียน (Knowledge Sharing) และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของคณะหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง โดยผลการดำเนินงานในด้านกระบวนการ (Process OFI) หมวดที่ 1 – 6 และการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Result OFI) หมวดที่ 7 สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์คะแนนการดำเนินงานด้านกระบวนการ (Process Scoring Band) และด้านผลลัพธ์ (Result Scoring Band) หมวดที่ 1 – 7 ประจำปีการศึกษา 2564 ของคณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ดังตารางที่ 5 พบว่า

1.1) คณะหน่วยงานทั้ง 20 คณะหน่วยงาน มีผลคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง หมวดที่ 1 – 7 ดังนี้

1.1.1) ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการ (Process Scoring Band) หมวดที่ 1 – 6 (550 คะแนน) คณะหน่วยงานที่มีคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (114 คะแนน) 2) คณะเทคโนโลยี (108 คะแนน) 3) คณะวิทยาการสารสนเทศ (90 คะแนน) 4) คณะศึกษาศาสตร์ (87 คะแนน) และ 5) คณะเภสัชศาสตร์ (86 คะแนน) โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยภาพรวมทั้ง 20 คณะหน่วยงาน อยู่ที่ 74 คะแนน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 114 คะแนน และมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ 57 คะแนน โดยทั้ง 20 คณะหน่วยงาน มีระดับผลการดำเนินงานด้านกระบวนการ (Process Scoring Band) หมวดที่ 1 – 6 อยู่ในระดับ Band 1

1.1.2) ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Result Scoring Band) หมวดที่ 7 (450 คะแนน) คณะหน่วยงานที่มีคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) คณะวิศวกรรมศาสตร์ (61 คะแนน) 2) คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม (60 คะแนน) 3) คณะเภสัชศาสตร์ (57 คะแนน) 4) สถาบันวิจัยรุกขเวช (56 คะแนน) และ 5) คณะวิทยาการสารสนเทศ (55 คะแนน) โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยภาพรวมทั้ง 20 คณะหน่วยงาน อยู่ที่ 44 คะแนน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 61 คะแนน และมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ 23 คะแนน มีระดับผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Result Scoring Band) หมวดที่ 7 อยู่ในระดับ Band 1

2. ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจุดแข็งและการปรับปรุงด้านกระบวนการและผลลัพธ์จากผลประเมินด้วยเกณฑ์ EdPEx ประจำปีการศึกษา 2564 ของคณะหน่วยงานที่จัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จากตารางที่ 5 -6 ตามองค์ประกอบหมวดที่ 1 – 7 ที่ส่งผลให้คณะหน่วยงานสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ EdPEx200 โดยมีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้ พบว่า

**หมวด 1 การนำองค์กร** ผู้บริหารคณะหน่วยงาน ควรแสดงให้เห็นถึงการขึ้นองค์กร โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ระยะสั้นระยะยาว ค่านิยม และความคาดหวังในผลการดำเนินการของคณะหน่วยงาน ที่ให้ความสำคัญต่อการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและจริยธรรม มีการสื่อสาร สร้างกำลังใจ และสร้างความผูกพันกับบุคลากร ผู้เรียน และลูกค้ากลุ่มอื่น ๆ สร้างบรรยากาศนวัตกรรมที่ส่งเสริมภาวะแวดล้อมที่เป็นบวก มีอิสระที่จะคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยมีการกำกับดูแลองค์กรด้วยความรับผิดชอบอย่างรอบด้าน และมีการสร้างประโยชน์ให้สังคม

**หมวด 2 กลยุทธ์** คณะหน่วยงานกำหนดทิศทางการดำเนินงานของคณะหน่วยงานจากมุมมองของลูกค้าทั้งภายในและภายนอก สรรวจโอกาส ภาวะคุกคามต่าง ๆ ทั้งปัจจุบันและอนาคต เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญในการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันหรือเพิ่มโอกาสในการสร้างนวัตกรรมและมีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่นำไปสู่การปฏิบัติโดยที่สามารถปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการตามสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว

**หมวด 3 ด้านลูกค้า** คณะหน่วยงานควรมีการบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมสมัยใหม่ในการสร้างความพึงพอใจและความผูกพันให้กับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น เพื่อสร้างความสำเร็จในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดวิธีการที่องค์กรต้องรับฟังเสียงผู้เรียนและลูกค้าเพื่อรับฟังความต้องการ ปัญหาหรืออุปสรรค เพื่อดำเนินการตอบสนองให้เหนือความคาดหวังของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นในระยะยาว

**หมวด 4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้** คณะหน่วยงานต้องมีการศึกษา และนำนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการรวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ สันทรัพยากรทางความรู้ อย่างเป็นระบบ และพัฒนาปรับปรุงตลอดเวลา เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมและวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการถ่ายโอนความรู้ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของการสร้างนวัตกรรม ซึ่งเป็นกระบวนการของการสร้างวัฒนธรรม

ให้เกิดการเรียนรู้

**หมวดที่ 5 บุคลากร** คณะหน่วยงานต้องมี การบริหารจัดการด้านโครงสร้างองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่นและสามารถทำงาน ได้สอดคล้องกันอย่างดี มีการสร้างสภาพแวดล้อมด้านบุคลากร ที่เกื้อหนุนและมีประสิทธิผลให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ และขีดความสามารถที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างความรู้ความผูกพันในการจัดการและพัฒนาบุคลากรเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรแต่ละคนมาใช้อย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมและสอดคล้องไปในทางเดียวกันกับความจำเป็นโดยรวมขององค์กร

**หมวดที่ 6 ระบบปฏิบัติการ** คณะหน่วยงานต้องมีการบริหารจัดการในการออกแบบการจัดการ ปรับปรุงระบบการทำงาน ที่หลากหลาย ทันสมัยที่สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษา วิจัย บริการต่าง ๆ และมีระบบงานที่สนับสนุนกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ในการสร้างนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีวิธีการประเมินผล เพื่อส่งมอบคุณค่าแก่ผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น เพื่อให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

**หมวดที่ 7 ผลลัพธ์** คณะหน่วยงานควรมีการกำหนดผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกหมวด และทุกข้อคำถามของเกณฑ์การประเมินฯ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ผลลัพธ์การตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านลูกค้า ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การและการกำกับดูแลองค์กร ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และผลลัพธ์ด้านกลยุทธ์ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 7 (7.1 – 7.5)

3. ผลการศึกษาแนวทางการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะหน่วยงานในการยกระดับผลคะแนนการประเมินประกันคุณภาพเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdpEx) พบว่า คณะหน่วยงานควรมีการทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์กร ใน 4 รูปแบบ คือ แบบที่ 1: แผนรวม (Master Plan) แบบที่ 2: แผนเฉพาะด้าน (Specific Area Plan) แบบที่ 3: แผนวัตถุประสงค์เดียว (Single Purpose Plan) , และ แบบที่ 4 : แผนกิจกรรมการปรับปรุง (Improvement Plan) ดังนี้ 1) แบบที่ 1: แผนรวม (Master Plan) คือ แผนมาจากการประเมินองค์กร โดยใช้เกณฑ์ EdPEx ในทุกหมวด และจัดทำแผนพัฒนาทั้งองค์กร

โดยมุ่งเน้นไปยังประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญที่สุดในแต่ละหมวด ทั้งนี้แผนรวมนี้ไม่จำเป็นต้องตั้งเป้าหมายให้สำเร็จภายในหนึ่งปี แต่ควรกำหนดเรื่องเร่งด่วนที่ควรพัฒนา ก่อนหรือเรื่องที่จะช่วยปูพื้นฐานไปสู่การปรับปรุงในเรื่องอื่น ๆ ในต่อไป 2) แบบที่ 2: แผนเฉพาะด้าน (Specific Area Plan) คือ แผนมาจากการประเมินองค์กรโดยใช้เกณฑ์ EdPEx ในการประเมินและต้องการวางแผนปรับปรุงเฉพาะด้าน โดยมุ่งเน้นไปยังปัญหาสำคัญที่สุดหรือกลุ่มลูกค้าที่เป็นหัวใจสำคัญ โดยโครงการย่อยต่าง ๆ มุ่งให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการปรับปรุงในหัวข้อเฉพาะนั้น ๆ 3) แบบที่ 3: แผนวัตถุประสงค์เดียว (Single Purpose Plan) คือ มาจากการประเมินองค์กรและพบว่ามีจุดอ่อนในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งภายใต้เกณฑ์ EdPEx และเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อการดำเนินงานในอีกหลายส่วน อาจเป็นปัญหาเรื่องที่ไม่ได้นำขึ้นมาอภิปรายและทบทวน การทบทวนทั้งกระบวนการจะช่วยให้เกิดระบบงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นแนวทางที่จะใช้ในต่อไป และ 4) แบบที่ 4: แผนกิจกรรมการปรับปรุง (Improvement Plan) คือ แผนการปรับปรุงในกลไกของกระบวนการและระบบงานต่าง ๆ ในองค์กรที่ยังมีจุดอ่อนเพื่อช่วยให้เกิดระบบงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดยการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะหน่วยงาน ควรกำหนดหัวข้อโครงการ/กิจกรรม เป้าหมาย การดำเนินงาน ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระยะเวลาการดำเนินงาน (ระยะสั้นหรือระยะยาว) ที่สอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคในปีที่ผ่านมาที่ทำให้การประเมินในแต่ละหมวด และตัวชี้วัดไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกณฑ์ข้อคำถามที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาพัฒนา กำหนดเป็นแผนการดำเนินงานทั้ง 4 รูปแบบที่กำหนดไว้ เพื่อให้คณะหน่วยงานได้มีสร้างกระบวนการ หรือระบบการดำเนินงาน การติดตาม การประเมินผล เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาทำการทบทวน วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของคณะหน่วยงานให้ครอบคลุมทุกประเด็นของข้อคำถามตามเกณฑ์มาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ (EdPEx) อย่างมีประสิทธิภาพในด้านกระบวนการ หมวด 1-6 และมีผลลัพธ์ที่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หมวด 7 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559)

## ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ส่งเสริมให้บุคลากรของคณะหน่วยงานทุกระดับร่วมกันทบทวน วิเคราะห์ และปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานของคณะหน่วยงานให้สอดคล้องกับรายงานและเกณฑ์การประเมินประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวดที่ 1 -6

2. ส่งเสริมให้บุคลากรของคณะหน่วยงานทุกระดับร่วมกันทบทวน วิเคราะห์ และปรับปรุงการกำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับกระบวนการ เหตุการณ์ กิจกรรม แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการของคณะหน่วยงานที่ปรากฏในการดำเนินงานจริงและปรากฏในรายงานและเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวดที่ 7

### ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้านกระบวนการ หมวดที่ 1 -6 ที่ส่งเสริมให้คณะหน่วยงานที่มีผลการดำเนินงานสูงสุดในลำดับที่ 1 – 5 เพื่อนำผลจากการศึกษามาปรับปรุงและวางแผนการขับเคลื่อนคณะหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานในระยะสั้นและระยะยาวต่อไป

2. ศึกษาข้อมูลการกำหนดตัวชี้วัดหมวดที่ 7 ผลลัพธ์ ที่สอดคล้องรับการปฏิบัติงานด้านกระบวนการ หมวดที่ 1 – 6 ของคณะหน่วยงานที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ EdPEX200 – และ EdPEX300 เพื่อนำมากำหนดจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานในระยะสั้นและระยะยาวต่อไป

## กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ที่สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยนี้ รวมถึงทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงชัย วิริยะอำไพวงศ์ คุณสมสมัย บุญทศ นักวิชาการศึกษาคำานาญการ เจ้าหน้าที่กองแผนงาน มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง และบุคลากรสายสนับสนุน

ทุกท่านที่ให้ความกรุณาและให้คำแนะนำและสนับสนุน ข้อมูลผลดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

## เอกสารอ้างอิง

- ชยกร ศิริโยธา. (2564). การมีส่วนร่วมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศของบุคลากรคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารวิชาการ ปชมท*, 10(1), 168 – 177.
- ชิษณุพงศ์ ทองพวง. (2557). องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*, 10(2), 121-134.
- ถิรนนท์ ปาลี. (2553). *การประเมินคุณภาพระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. [การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]*.มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2564). *ประกาศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง แนวทางการตรวจประเมินคุณภาพด้วยเกณฑ์ EdPEX ระดับคณะ ปีการศึกษา 2564*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม. (2553.) *การใช้ฐานข้อมูล (up to Date) เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ Educational Criteria for Performance Excellence (EdPEX)*. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). *เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) ฉบับปี 2563 – 2566*. อมรินทร์พริ้นติ้ง (2566, 23 กันยายน). เครื่องมือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเกณฑ์ EdPEX.. <http://www.edpex.org/p/edpex.html>